

1. IDENTIFIKACE LÁTKY/SMĚSI A SPOLEČNOSTI /PODNIKU

1.1. Identifikátor produktu

KŘEMEN

Registrační číslo REACH: zproštěný v souladu s přílohou V. 7

Synonyma:

Křemičitá xxx, xxx krystalického křemene, xxx oxidu křemičitého, Křemičitý písek, Křemenec

Obchodní názvy:

ST 2	ST 2 H	ST 6	ST 7	ST 8	ST 9
------	--------	------	------	------	------

1.2. Příslušná určená použití látky nebo směsi a nedoporučená použití

Hlavní aplikace (neúplný výčet): barva, keramika, skelné vlákno, lepidla, plasty, gumová těsnění, speciální beton, výroba silikonu, granule ferosilica a oxidu železa. Přídavná látka při výrobě cementu a betonu. Tavidlo.

1.3. Podrobné údaje o dodavateli bezpečnostního listu

Výrobce: **Sklopísek Střeleč, a. s.**
Adresa: Hrdoňovice 80
507 45 Újezd pod Troskami
Česká republika
Telefon: +420 493 505 111
Fax: +420 493 576 126
E-mail: sklopisek@sklopisek.cz
Http: www.sklopisek.cz

Adresa elektronické pošty odborně způsobilé osoby odpovědné za bezpečnostní datový list:
rostislav.prikryl@sklopisek.cz

1.4. Telefonní číslo pro naléhavé situace

Telefonní číslo v případě nouze: Sklopísek Střeleč, a.s.

Tel.: 493 505 310; 493 505 111 v pracovní dny 6.00 až 14.00 hodin.

Dostupné mimo pracovní hodiny: ne

Toxikologické informační středisko (TIS): Na Bojišti 1, 128 08 Praha 2 Tel.: 224 919 293; 224 915 402; 224 914 575 – 24 hodin denně

2. IDENTIFIKACE NEBEZPEČNOSTI

2.1. Klasifikace látky nebo směsi

Tento produkt obsahuje dýchací křemen jako nečistotu, a proto je klasifikován jako STOT RE1 podle kritéria definovaného v nařízení ES 1272/2008 a nesplňuje kritéria pro klasifikaci jako škodlivý podle směrnice 67/548/EHS.

V závislosti na typu zpracování a použití (například broušení, sušení) může dojít k tvorbě polétavého dýchacího prachu krystalického křemene (křemen – kristobalit) Dlouhodobé nebo rozsáhlé vdechování dýchacího prachu krystalického křemíku může způsobit plicní fibrózu, běžně označovanou jako silikózu. Hlavními symptomy silikózy jsou kašel a ztížené dýchání. Vystavení zaměstnanců prachu dýchacího krystalického křemene musí být monitorováno a kontrolováno. S tímto produktem je nutné manipulovat opatrně, aby nedocházelo k vytváření prachu.

Nařízení EC 1272/2008:

NEBEZPEČÍ

STOT RE1

H372: Způsobuje poškození plic při prodloužené nebo opakované expozici vdechováním.

Klasifikace EU (67/548/EHS):

Tento produkt obsahuje více než 10 % křemene (dýchatelného).

2.2. Prvky označení

Signální slovo: NEBEZPEČÍ

Popis nebezpečí: H372: Způsobuje poškození plic při prodloužené nebo opakované expozici vdechováním.

Pokyny pro bezpečné zacházení:

P260: Nevdechujte prach.

P285: V případě nedostatečného větrání použijte vybavení pro ochranu dýchacích cest.

P501: Odvoz obsahu/obalů podle místních předpisů.

2.3. Jiná nebezpečí

Tento produkt je anorganická látka a nespňuje kritéria látek typu PBT ani vPvB v souladu s přílohou XIII registru REACH.

3. SLOŽENÍ / INFORMACE O SLOŽKÁCH

3.1. Hlavní složky: Křemen

Množství: SiO₂ > 98 %

EINECS: 238-878-4

CAS: 14808-60-7

3.2. Nečistoty

Tento produkt obsahuje více než 10 % křemene (dýchatelného), který je klasifikován jako STOT RE1.

4. POKYNY/OPATŘENÍ PRO PRVNÍ POMOC

4.1. Popis opatření první pomoci

Zasažení očí: Propláchněte velkým množstvím vody, a pokud podráždění přetrvává, vyhledejte lékařskou pomoc.

Vdechnutí: Doporučuje se přesun potrefených osob z oblasti na čerstvý vzduch.

Požítí: Žádná opatření první pomoci nejsou vyžadována.

Zasažení kůže: Žádná zvláštní opatření první pomoci nejsou nutná.

4.2. Nejdůležitější akutní a opožděné symptomy a účinky

Nejsou pozorovány žádné akutní a opožděné symptomy a účinky.

4.3. Pokyn týkající se okamžité lékařské pomoci a zvláštního ošetření

Žádné konkrétní akce nejsou vyžadovány.

5. OPATŘENÍ PRO HAŠENÍ POŽÁRU

5.1. Hasiva

Nejsou vyžadovány žádné speciální hasicí prostředky.

5.2. Zvláštní nebezpečnost vyplývající z látky nebo směsi

Produkt je nehořlavý. Bez nebezpečného tepelného rozkladu.

5.3. Pokyny pro hasiče

Žádná zvláštní protipožární ochrana není vyžadována.

6. OPATŘENÍ V PŘÍPADĚ NÁHODNÉHO ÚNIKU

6.1. Opatření na ochranu osob, ochranné prostředky a nouzové postupy

Vyhnete se tvorbě polévatého prachu, noste osobní ochranné prostředky v souladu s vnitrostátními právními předpisy.

6.2. Opatření na ochranu životního prostředí

Žádné zvláštní požadavky.

6.3. Metody a materiál pro omezení úniku a pro čištění

Vyhnete se zametání a používejte čisticí systémy rozprašující vodu nebo odsavače, aby nedocházelo k tvorbě polévatého prachu. Noste osobní ochranné prostředky v souladu s vnitrostátními právními předpisy.

6.4. Odkaz na jiné oddíly

Viz oddíly 8 a 13.

7. ZACHÁZENÍ A SKLADOVÁNÍ

7.1. Opatření pro bezpečné zacházení

7.1.1. Vyhnete se vytváření polévatého prachu.

Na místech, kde se vytváří polévatý prach, zajistěte odpovídající odsávací větrání. V případě nedostatečného odvětrávání používejte vhodnou ochranu dýchacího ústrojí. Manipulujte se zabalenými produkty opatrně, aby nedošlo k jejich neúmyslnému protržení. Vyžadujete-li rady k technikám bezpečné manipulace, obraťte se na svého dodavatele nebo si přečtěte Průvodce správnými postupy (Good Practice Guide), na kterého je odkazováno v části 16.

7.1.2. Nejíst, nepít a nekouřit na pracovišti.

Umýt si ruce po použití a před vstupem do prostor pro stravování si odložit znečištěný oděv a ochranné prostředky.

7.2. Podmínky pro bezpečné skladování látek a směsí včetně neslučitelných látek a směsí

Technické prostředky/bezpečnostní opatření Minimalizujte vytváření polévatého prachu a zabraňte rozfoukání větrem během nakládání a vykládání. Udržujte kontejnery uzavřené a skladujte zabalené produkty tak, aby nedošlo k jejich náhodnému protržení.

7.3. Specifické použití

Vyžadujete-li rady ke specifickému použití, obraťte se na svého dodavatele nebo si přečtěte Průvodce správnými postupy (Good Practice Guide), na kterého je odkazováno v části 16.

8. OMEZOVÁNÍ EXPOZICE / OSOBNÍ OCHRANNÉ PROSTŘEDKY

8.1. Kontrolní parametry

Dodržujte regulační limity vystavení na pracovišti pro všechny typy polévatvého prachu (například celkový prach, dýchatelný prach, dýchatelný prach krystalického křemene). Limitní hodnoty vystavení při práci (OEL) pro dýchatelný prach krystalického křemene jsou v České republice $0,1\text{mg}/\text{m}^3$, měřeno jako 8hodinový časově vážený průměr. Pro ekvivalentní limitní hodnoty v jiných zemích se obraťte na kompetentní osobu zodpovědnou za ochranu zdraví při práci nebo na místní regulační orgán.

8.2. Omezování expozice

8.2.1. Vhodné technické ovládací postupy

Minimalizujte vytváření polévatvého prachu. Použijte kryty k uzavření procesu, místní odsávací ventilaci nebo jiné technické možnosti k udržení koncentrace polévatvého prachu pod zadanými limity vystavení při práci. Pokud činnost pracovníka vytváří prach, plyny nebo mlhu, použijte ventilaci k udržení koncentrace polévatvých částic pod limity vystavení při práci. Použijte organizační prostředky, například izolováním personálu od prašných oblastí. Svlékněte a vyperte znečištěný oděv.

8.2.2. Individuální ochranná opatření včetně osobních ochranných prostředků

a) Ochrana očí a obličeje

V případě, že hrozí nebezpečí mechanického poranění očí, noste bezpečnostní brýle s bočními kryty.

b) Ochrana kůže

Žádné zvláštní požadavky. Pro ruce viz níže. Odpovídající ochrana (například ochranný oděv, ochranný krém) se doporučuje pro pracovníky, kteří trpí ekzémem nebo mají citlivou pokožku. Ochrana rukou
Odpovídající ochrana (například rukavice, ochranný krém) se doporučuje pro pracovníky, kteří trpí ekzémem nebo mají citlivou pokožku. Na konci každé pracovní části si umyjte ruce.

c) Ochrana dýchacích cest

V případě dlouhodobého vystavení koncentracím polévatvého prachu, noste dýchací ochranné vybavení, které je v souladu s požadavky evropských nebo národních předpisů.

8.2.3. Omezování expozice do životního prostředí

Vyhnete se rozfoukání větrem.

9. FYZIKÁLNÍ A CHEMICKÉ VLASTNOSTI

9.1. Informace o základních fyzikálních a chemických vlastnostech

- a) Vzhled: pevná látka – prášek
- b) Tvar zrna: hranatý, barva: bílá
- c) Zápach: bez zápachu
- d) Prahová hodnota zápachu: není relevantní
- e) pH (400 g/l vody při 20 °C): 5 – 8
- f) Bod tání/bod tuhnutí: $> 1610^\circ\text{C}$
- g) Relativní hustota: 2 -- 3 g/cm^3
- h) Rozpustnost: Rozpustnost ve vodě: nepatrné
Rozpustnost v kyselině fluorovodíkové: ano

9.2. Další informace

žádné další informace

10. STABILITA A REAKTIVITA

10.1. Reaktivita

Inertní, nereaktivní

10.2. Chemická stabilita

Chemicky stabilní

10.3. Možnost nebezpečných reakcí

Bez nebezpečných reakcí

10.4. Podmínky, kterým je třeba zabránit

Není relevantní

10. 5. Neslučitelné materiály

Žádná konkrétní neslučitelnost

10. 6. Nebezpečné produkty rozkladu

Není relevantní

11. TOXIKOLOGICKÉ INFORMACE

11.1. Informace o toxikologických účincích

a) Akutní toxicita

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.

b) Žíravost/iritace pokožky

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.

c) Vážné poškození /iritace očí

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.

d) Senzibilizace dýchacích cest / pokožky

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.

e) Mutagenita zárodečných buněk

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.

f) Karcinogenita

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.

g) Toxicita pro reprodukci

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.

h) Toxicita pro specifické cílové orgány – jednorázová expozice

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.

i) Toxicita pro specifické cílové orgány – opakovaná expozice

Tento produkt obsahuje dýchací křemen jako nečistotu, a proto je klasifikován jako STOT RE1 podle kritéria definovaného v nařízení ES 1272/2008. Dlouhodobé nebo rozsáhlé vdechování dýchacího prachu krystalického křemíku může způsobit plicní fibrózu, což je nodulární plicní fibróza způsobená ukládáním jemných dýchacích částic krystalického křemíku v plicích. V roce 1997 agentura IARC (Mezinárodní agentura pro výzkum rakoviny) dospěla k závěru, že krystalický křemík vdechovaný ze zdrojů v pracovním prostředí může u lidí způsobit rakovinu plic. Zdůraznila však, že na vině nejsou všechny průmyslové podmínky, ani všechny typy krystalického křemíku. (Monografie agentury IARC o vyhodnocení rizika karcinomu u lidí způsobených chemikáliemi, křemík, křemičitý prach a organická vlákna, 1997, svazek 68, IARC, Lyon, Francie.) V červnu 2003 Vědecký výbor EU pro limity expozice chemickým látkám (SCOEL) došel k závěru, že hlavním následkem vdechování dýchacího prachu krystalického křemene u lidí je silikóza. „Existuje dostatek informací pro vyslovení závěru, že relativní riziko rakoviny plic se zvyšuje u osob se silikózou (a zdá se, že k tomu nedochází u zaměstnanců bez silikózy, kteří jsou vystaveni působení křemenného prachu v lomech a v keramickém průmyslu). Prevence vzniku silikózy tudíž zároveň snižuje riziko rakoviny...“ (SCOEL SUM Doc 94-final, červen 2003).

Existuje tedy důkaz podporující skutečnost, že zvýšené riziko karcinomu je omezeno na osoby, které již silikózou trpí. Ochrana pracovníků před silikózou by měla být zajištěna respektováním existujících limitů vystavení při práci a použitím doplňujících opatření správy rizik tam, kde je to nutné (viz část 16 níže).

j) Nebezpečnost při vdechnutí

Podle dostupných informací nejsou kritéria klasifikace splněna.

12. EKOLOGICKÉ INFORMACE

12.1. Toxicita

Není relevantní

12.2. Perzistence a rozložitelnost

Není relevantní

12.3. Bioakumulační potenciál

Není relevantní

12.4. Mobilita v půdě

Nepatrné

12.5. Výsledky posouzení PBT a vPvB

Není relevantní

12.6. Jiné nepříznivé účinky

Nejsou známy žádné konkrétní negativní účinky

13. POKYNY PRO ODSTRAŇOVÁNÍ

13.1. Metody nakládání s odpady

Odpad ze zbytků nebo nepoužitých produktů

Kde je to možné, dávejte přednost recyklaci před likvidací. Odpad je možné likvidovat v souladu s místními nařízeními.

Balení

Je nutné se vyhnout tvoření prachu ze zbytků a zajistit vhodnou ochranu pracovníků. Použité obaly ukládejte v uzavřených schránkách. Recyklaci a likvidaci obalů je nutné provádět v souladu s místními nařízeními. Opakované použití obalů se nedoporučuje. Recyklaci a likvidaci obalů musí provádět autorizovaná společnost odpadového hospodářství.

14. INFORMACE PRO PŘEPRAVU

14.1. Číslo OSN

Není relevantní

14.2. Náležitý název OSN pro zásilku

Není relevantní

14.3. Třída/třídy nebezpečnosti pro přepravu

ADR: Není klasifikováno

IMDG: Není klasifikováno

ICAO/IATA: Není klasifikováno

RID: Není klasifikováno

14.4. Obalová skupina

Není relevantní

14.5. Nebezpečnost pro životní prostředí

Není relevantní

14.6. Zvláštní bezpečnostní opatření pro uživatele

Žádné zvláštní opatření.

14.7. Hromadná přeprava podle přílohy II MARPOL73/78 a předpisu IBC

Není relevantní

15. INFORMACE O PŘEDPÍSECH

15.1. Nařízení týkající se bezpečnosti, zdraví a životního prostředí/specifické právní předpisy týkající se látky nebo směsi

Zákon č. 350/2011 Sb. o chemických látkách a chemických přípravcích ve znění pozdějších platných předpisů.

15.2. Posouzení chemické bezpečnosti

Nepodléhá registraci v registru REACH v souladu s přílohou V. 7.

16. DALŠÍ INFORMACE

Materiály třetí strany

Pokud materiály nevyráběné nebo nedodávané společností Sklopísek Střeleč, a. s. jsou použity ve spojení s materiály společnosti Sklopísek Střeleč, a. s. nebo namísto nich, je zodpovědností samotného zákazníka zajistit od výrobce nebo dodavatele všechna technická data a další podklady týkající se těchto a dalších materiálů a zajistit všechny nutné informace, které se jich týkají. Nelze přijmout žádnou zodpovědnost s ohledem na použití křemičitých písků společnosti Sklopísek Střeleč, a. s. ve spojení s materiály od jiných dodavatelů.

Zodpovědnost

Tyto informace jsou nejlepší, které společnost Sklopísek Střeleč, a. s. k danému datu má, a předpokládá se, že jsou přesné a spolehlivé. Neexistuje však žádné ujištění, záruka nebo garance jejich přesnosti, spolehlivosti nebo úplnosti. Je zodpovědností uživatele uspokojit své požadavky z hlediska vhodnosti a úplnosti takovýchto informací pro své vlastní konkrétní použití.

Školení

Pracovníci musejí být informováni o přítomnosti krystalického křemene a vyškoleni ke správnému použití a manipulaci s tímto produktem tak, jak je požadováno platnými předpisy.

Sociální dialog o dýchacím krystalickém křemenu

Multi-sektorální sociální Dohoda o ochraně zdraví pracovníků prostřednictvím správné manipulace a správného používání krystalického křemene a produktů, které ho obsahují, byla podepsána 25. dubna 2006. Tato autonomní dohoda, která obdržela finanční podporu Evropské komise, je založena na Průvodci správnými postupy. Požadavky dohody vešly v platnost 25. října 2006. Dohoda byla publikována v Úředním věstníku Evropské unie (2006/C 279/02). Text dohody a její přílohy, včetně Průvodce správnými postupy jsou k dispozici na <http://www.nepsi.eu> a poskytují užitečné informace a vodítko pro manipulaci s produkty obsahujícími volně dýchacelný krystalický křemen. Reference jsou k dispozici na vyžádání u asociace EUROSIL, Evropská asociace průmyslových výrobců křemenných produktů.

Za správnost odpovídá: Ing. Rostislav Příklad – závodní lomu